

Daulat Ram v. Girdhari Lai and another (S. S. Kang, J.)

(14) ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਐਲ ਗਰਗ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਸੱਖਣੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਗਾਵਾ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨਾ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਲਾ ਰਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 200 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹ ਸਾਧੂ ਰਾਮ, ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਘ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਵਤਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁਢਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 204 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡੀ ਐਸ ਤਿਵਤਮ, ਜੇ., — ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਜੇ.
ਦੌਲਤ ਰਾਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1976 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 56

8 ਮਈ 1979 ਈ.

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1974 ਦਾ II) — ਧਾਰਾ 195 ਅਤੇ 340 — ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III) — ਸੈਕਸ਼ਨ 16 — ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ — ਕੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 'ਅਦਾਲਤਾਂ' ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੰਦੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਾਂਗ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ

'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ" ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ ਰਣਦੇਵ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ, ਮਿਤੀ 7 ਨਵੰਬਰ, 1975 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜੀ.ਆਰ.ਮਜੀਠੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਚੋਪੜਾ, ਐਮ.ਐਲ. ਸਰੀਨ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜੇ.

(1) ਦੌਲਤ ਰਾਮ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ ਰਣਦੇਵ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੁਆਰਾ 7 ਨਵੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 340, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ 471, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ।

(2) ਦੌਲਤ ਰਾਮ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਨੂੰ ਸਦਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਨੰਬਰ 4607, ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 2000 ਰੁਪਏ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1 ਜੂਨ, 1971 ਤੋਂ 30 ਮਈ, 1976 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 1,980। ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਸੀਦ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ ਰਣਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਸੀਦ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਦੌਲਤ ਰਾਮ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਨੇ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 340, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ - ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ 471, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਬਾਰੇ ਦੋ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ।

(3) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 195(3), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1898 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਾਣਾ ਕੋਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 479-ਏ (1) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 479-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ

ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ. ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੰਗਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 497-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(4) ਇਸ 'ਤੇ) 5 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 1 ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ icaseifis* ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 7 ਜੂਨ, 1975 ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ - 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1973, ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 476 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਧਾਰਾ 340 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਡ 1973, ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"195. (1) ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ -

(a) (i) ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 172 ਤੋਂ 183 (ਦੋਵੇਂ ਸਮੇਤ) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ, ਜਾਂ

(ii) ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਜਾਂ

(iii) ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ, ਜਨਤਾ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ; ਮੈਂ ਸਬੰਧਤ ਨੰਬਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(b) . (i) ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 193 • ਤੋਂ 195 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ), 199, 200, 205 ਤੋਂ 211 (ਦੋਵੇਂ

: ., ਸੰਮਿਲਿਤ) ਅਤੇ 228, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ

- .ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋ-ਟੀਵੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀਡਿੰਗ, ਜਾਂ

' (ii) ਧਾਰਾ 463, ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ: ਧਾਰਾ 471, ਧਾਰਾ 475 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 476 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੋਡ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

' ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ

(111)ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। .

Daulat Ram v. Girdhari Lai and another (S. S. Kang, J.)

- (2) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਡਰਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

- (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ, "ਅਦਾਲਤ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਵਲ, ਮਾਲੀਆ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਦਰੀ, ਸੂਬਾਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਾਬਕਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਫਰਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਸਥਿਤ ਹੈ:

ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ -

- (a) ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਘਟੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;
- (b) ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ "ਅਦਾਲਤ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਵਲ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ, ਸੂਬਾਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਬਣੇ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ 471 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ' ਤੇ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 195 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 195 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰੈਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ "ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ" ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। *ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਤਿਆਵਾਦੀ* ਬਨਾਮ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1)* ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

"ਇਹ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਅਤੇ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਯਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਥਾਰਟੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ।"

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਦਾਲਤ ਸੀ।

(ਜੇ AIR 1956 SC 153.

Daulat Ram v. Girdhari Lai and another (S. S. Kang, J.)

(5) ਲਾਲਜੀ ਜੋ ਹਰੀਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2) ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਮ-ਲੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 137 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1)(b) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ "ਰਜਿਸਟਰਾਰ" ਅਤੇ "ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ" ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

(6) ThenRentn Controller³ ਐਕਟ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਟ੍ਰੈਪਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਾਂਗ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ, - ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਵਿਦਿਆ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਮਦਨ ਲਾਲ-ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ (3), ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 195(1)(b) ਦੇ ਪੂਰਵ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "ਅਦਾਲਤ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਸਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। -ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇਸ ਗੁਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ" ਜਾਂ ਸਿਮ ਪੁਲਾਈ ਸਿਵਲ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(2) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 1154

(3) ਏਆਈਆਰ 1971 ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 150.

ਅਦਾਲਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 195(1)(b), 476 ਅਤੇ 479-A ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਸੀ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ 195(1)(b) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 195(1)(b) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਇਹ ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਅਦਾਲਤ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਵੇਗੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ,

195(1)(ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ। ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 340, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਿਊਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ।

(7) ਧਿਰਾਂ ਨੇ 22 ਮਈ, 1979 ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਮੁੜ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਜੇ.

ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1979 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 494-ਐਮ

10 ਮਈ 1979 ਈ

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1974 ਦਾ II) — ਸੈਕਸ਼ਨ 398 — ਮਿਆਦ “ਅੱਗੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ” — ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ — ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ — ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।